

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@npvzorg.nl>
Date: Wednesday, May 20, 2026, 5:03 PM
To: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@npvzorg.nl>
"5.1.2.e" <5.1.2.e@5.1.2.e>
Subject: Brief NPV + Factsheet voor initiatiefvoorstel strafbaarstelling conversiehandelingen dd 2 juni 2026

Attachments:

Outlook-2u3scbzI

Outlook-nnsjk3qu

20260520_NPV Brief Gendergids Eerste Kamerleden V&J voor debat 2 juni 2026.pdf

20260520_Factsheet NPV voor het debat over conversiehandelingen Eerste Kamer.pdf

---

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e @npvzorg.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte geadresseerden,

In de bijlage zend ik u een brief vanuit de NPV voor het debat (dinsdag 2 juni 2026) met het oog op het initiatiefvoorstel strafbaarstelling conversiehandelingen.

Deze brief ontvangt u op korte termijn ook per post, samen met de nieuwe publicatie *Gendergids* die u behulpzaam kan zijn bij dit debat.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e | manager Onderzoek en Beleid

Postbus 178, 3900 AD Veenendaal
Kerkewijk 115, 3904 JA Veenendaal
Telefoon: (0318) 54 78 88 (9.00-12.30 uur)
www.npvzorg.nl
5.1.2.e@npvzorg.nl

Symposium

**'Wet draagmoederschap:
nieuwe kaders, nieuwe
vragen'**

WOENSDAG 27 MEI 2026

Meer info en aanmelden

www.npvzorg.nl/symposium

Nieuwspoord, Den Haag | 9.45 – 13.30 uur | Gratis | Inclusief take-away lunch

Vaste Commissie voor Justitie en Veiligheid (J&V)
Postbus 20017
2500 EA Den Haag
Per e-mail: postbus@eerstekamer.nl

Datum: 20 mei 2026
Contact: [5.1.2.e \(5.1.2.e\)@npvzorg.nl](mailto:5.1.2.e@npvzorg.nl)
Betreft: - Aanbieding Gendergids
- Factsheet NPV - Zorg voor plenair debat d.d. dinsdag 2 juni 2026 betreffende het Initiatiefvoorstel-Paulusma, Becker, Westerveld, Dobbe en Kostic Wet strafbaarstelling conversiehandelingen (36178).

Geachte leden van Commissie voor Justitie en Veiligheid (J&V),

In aanloop naar het debat op dinsdag 2 juni 2026 over Initiatiefvoorstel-Paulusma, Becker, Westerveld, Dobbe en Kostic Wet strafbaarstelling conversiehandelingen (36178) brengen wij graag het volgende onder uw aandacht.

Spanningen rond identiteit

Steeds meer jongeren en volwassenen ervaren onzekerheid, spanning of verwarring rondom genderidentiteit. Vragen als "Wie ben ik eigenlijk?" en "Hoe geef ik mijn identiteit vorm?" zijn vandaag zichtbaarder dan ooit. Deze groeiende complexiteit gaat vaak gepaard met psychische belasting, maatschappelijke druk én scherpe publieke discussies.

Dit is de aanleiding dat NPV-Zorg voor het leven en het prof. 5.1.2.e een nieuw boek presenteren: *Gendergids. Navigeren in het landschap van gender, identiteit en zorg*.

Graag bieden wij u deze Gendergids aan. *Dit boek is ook van belang met het oog op het voornoemde wetsvoorstel!*

Invalshoeken

Gendergids onderzoekt vraagstukken rond gender en raakt daarmee het politieke debat rond de strafbaarstelling van conversiehandelingen.

Gendergids benadrukt dat mensen met genderdysforie serieuze, zorgvuldige en liefdevolle begeleiding verdienen. Dat betekent onder meer:

- Luisteren en lijden erkennen: Genderdysforie kan ingrijpend zijn; mensen verdienen een veilige omgeving waarin hun ervaringen serieus worden genomen.
- Breed kijken naar oorzaken: Gevoelens rondom gender hangen vaak samen met psychische, sociale of trauma-gerelateerde factoren.

- Voorzichtigheid rond medische interventies: Omdat genderonbehagen bij jongeren kan afnemen en medische ingrepen grote impact hebben, is grote terughoudendheid geboden.
- Aandacht voor relaties en gemeenschap: Transitie heeft invloed op gezinnen, netwerken en geloofsgemeenschappen.
- Ethische reflectie: Medische mogelijkheden vragen om zorgvuldige afwegingen vanuit mensbeeld, waardigheid en toekomstperspectief.

De publicatie plaatst genderkwesties nadrukkelijk in de bredere context van maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de nadruk op persoonlijke beleving, sociale media, veranderende identiteitsopvattingen en de groeiende verwachting dat taal en samenleving meegaan in de individuele beleving. Ook wordt belicht hoe ideologische en politieke termen hun weg vinden in de zorgpraktijk.

Factsheet

In de bijgevoegde factsheet vindt u kernachtig onze bezwaren tegen de wet strafbaarstelling conversiehandelingen. De NPV hoopt dat u deze punten laat meewegen bij het analyseren van de wenselijkheid en haalbaarheid van dit wetsvoorstel. De grote ethische bezwaren die we benoemen, leiden ertoe dat de NPV adviseert het wetsvoorstel niet aan te nemen.

Hoogachtend,

NPV - Zorg voor het leven

5.1.2.e

dr. Bert-Jan Heusinkveld

Directeur-bestuurder NPV-Zorg voor het leven

De NPV is een christelijke organisatie die opkomt voor de zorg voor het leven en tevens de grootste patiëntenorganisatie van Nederland. Met een bureau van professionals, rond 44.000 leden en 70 lokale afdelingen met ruim 6.000 vrijwilligers is de NPV actief op de terreinen beleidsbeïnvloeding, advies & toerusting en vrijwillige thuishulp. De NPV onderhoudt een groot netwerk binnen en buiten christelijk Nederland op thema's en projecten rond medische ethiek, met nadruk op begin en einde van het leven (onder andere prenataal onderzoek, zwangerschapsafbreking, palliatieve zorg, euthanasie en het actuele debat rond 'voltooid leven'). Tevens voert de NPV jaarlijks onderzoek uit onder haar leden naar kennis, opvattingen en ervaringen over actuele medisch ethische thema's.

De aanleiding voor het wetsvoorstel is misleidend. Terwijl 'elektroshocktherapie' wordt genoemd als één van de voornaamste redenen waarom er een verbod op 'conversiehandelingen' moet komen,ⁱ kunnen de initiatiefnemers niet aantonen dat deze praktijk in Nederland voorkomt.ⁱⁱ

De term 'conversiehandelingen' heeft ongebreideld bereik vanwege het ontbreken van een definitie en afbakening. Het lex certa-beginsel vereist dat helder moet zijn welk gedrag men strafbaar wil stellen. De zo algemeen mogelijke omschrijving moet er volgens de initiatiefnemers juist voor zorgen dat 'een variëteit aan gevallen die zich kunnen voordoen' onder de strafbaarstelling kan vallen.ⁱⁱⁱ

Het gaat over het beheersen van gesprekken. Volgens de initiatiefnemers zit de complexiteit bij conversiehandelingen erin dat 'de groot deel van de praktijk in feite bestaat uit gesprekken'^{iv}. Een gesprek over dit onderwerp mag worden gevoerd voor zover het 'bijdraagt aan acceptatie'^v. De nadere toevoegingen 'stelselmatig of indringend' veranderen daar niets aan, omdat ook een incidenteel gesprek al 'indringend' zijn.^{vi}

Het ontbreken van aantoonbare schade bij conversiehandelingen opent de deur voor overheidsbemoediging. Volgens het schadebeginsel mag de overheid alleen vrijheid inperken of iemand straffen als er schade is. Handelingen die psychische schade toebrengen, zijn al strafbaar onder artikel 300 Sr. Volgens de initiatiefnemers is het een 'voordeel' van het wetsvoorstel over conversiehandelingen 'dat schade in een individueel geval niet hoeft te zijn vastgesteld'^{vii}.

Seksuele identiteit en genderidentiteit zijn niet onveranderlijk. Volgens de initiatiefnemers zijn deze zaken inderdaad niet onveranderlijk, maar onveranderbaar in de zin dat anderen niet mogen proberen dit bij de betrokkene te onderdrukken of te veranderen.^{viii} Men mag alleen aanzetten tot verandering, als het de door de initiatiefnemers gewenste en 'juiste' verandering is: het moet bijdragen aan acceptatie en bevordering van seksuele en genderdiversiteit.^{ix}

De conversiewet verhindert het recht op vrije informatievergarings^x en informed consent. Ook in Nederland is een hulpvraag ontstaan van mensen die in transitie zijn gegaan en zich bedrogen zeggen te voelen, omdat ze erachter zijn gekomen niet van geslacht te kunnen veranderen. Na medische transitie moeten zij nu door het leven met de gezondheidsschade die de geslachtsaanpassende ingrepen hebben veroorzaakt.^{xi} Het (krachtig) ontraden van sociale, medische of juridische transitie kan echter onder deze wet strafbaar worden gesteld.^{xii}

De wet schendt de vrijheid van godsdienst, meningsuiting en onderwijs. De vrijheid van meningsuiting wordt juist relevant bij een meningsverschil. Naar vaste jurisprudentie van het Europees Hof van de Rechten van de Mens beschermt artikel 10 EVRM zelfs uitingen die 'offend, shock, or disturb'.^{xiii} Twee Britse topadvocaten concluderen in een publicatie dat elk conversieverbod dat verder reikt dan het huidige strafrecht, waarbij net als in Nederland geweld en dwang al onder bestaande wetgeving strafbaar is, op gespannen voet komt te staan met diverse mensenrechten uit het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens, zoals de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van meningsuiting.^{xiv}

De strafbaarstelling is standpuntdiscriminatie: de overheid straft burgers vanwege hun opvattingen. Vrijheid van meningsuiting moet verhoeden dat bepaalde ideeën onderdrukt worden door de overheid. Het wetsvoorstel beperkt de vrije meningsuiting, door de acceptatie en promotie van seksuele en genderdiversiteit tot norm te verheffen en het uiten van een alternatieve mening strafbaar te maken. Volgens een uitspraak van het Amerikaanse Hooggerechtshof (2026) is standpuntdiscriminatie de meest verdachte van alle vormen van regulering van de vrijheid van meningsuiting en kan daarom niet worden toegestaan.^{xv}

Noten: zie ommezijde

FACTSHEET Wet strafbaarstelling conversiehandelingen

'Van vrijheid naar staatsinterventie'

-
- ⁱ Kamerstukken II 2023/24, 36178, nr. 10, p. 13, 40, 49, 50 (NV II). Daarnaast wordt 'shock' therapie verschillende keren aangehaald in de Memorie van Toelichting (Kamerstukken II 2023/24, 36178, nr. 6).
- ⁱⁱ Bureau Beke, Voor de verandering. Een exploratief onderzoek naar pogingen tot het veranderen van seksuele gerichtheid en genderidentiteit in Nederland, 2020, p. 72; Kamerstukken II 2023/24, 36178, nr. 10, p. 50 (NV II).
- ⁱⁱⁱ Kamerstukken II 2023/24, 36178, nr. 10, p. 5 (NV II).
- ^{iv} Kamerstukken II 2023/24, 36178, nr. 10, p. 40 (NV II).
- ^v Kamerstukken II 2023/24, 36178, nr. 10, p. 13-14 (NV II).
- ^{vi} Kamerstukken II 2024/25, 36178, nr. 11 (Tweede NvW).
- ^{vii} Kamerstukken II 2023/24, 36178, nr. 10, p. 19 (NV II).
- ^{viii} Kamerstukken II 2023/24, 36178, nr. 10, p. 10, 34 (NV II).
- ^{ix} Kamerstukken II 2023/24, 36178, nr. 10, p. 9, 12, 13, 22, 36, 55 (NV II).
- ^x Artikel 10 EVRM, artikel 19 UVRM, artikel 11 Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, artikel 7 Grondwet.
- ^{xi} Sam stelt genderkliniek aansprakelijk voor verkeerde diagnose: 'In transitie gaan was niet de oplossing voor mijn problemen', EenVandaag 20/06/2024, [Jet: A Dutch Detransition Story](#) (Youtube), [Verkeerd gediagnosticeerd met genderdysforie? Jongeren stellen Amsterdam UMC aansprakelijk | NPO Radio 1](#), J. Kuitenbrouwer en R. van der Zee, 'De transitie heeft mijn leven verwoest', HP/De Tijd 31/10/2022; E. van Gaalen, 'Jenny (22) heeft spijt van transitie naar jongen: 'Je kunt ook een jongensachtig meisje zijn', Algemeen Dagblad 27/09/2020; M. Leonard, 'Half of trans surgery patients suffer extreme pain, sexual issues years later' Daily Mail Online 11 januari 2023; E. Potter e.a., 'Patient reported symptoms and adverse outcomes seen in Canada's first vaginoplasty postoperative care clinic', Neurourology and Urodynamics (volume 42, Issue 2), 11 januari 2023; zie ook de internationale zaken van Zaken van onder andere Keira Bell (UK), Fox Varian (US) en Chloe Cole vs Kaiser Permanente (US).
- ^{xii} Dit kan buiten de formulering vallen van de toegevoegde uitzondering van artikel 285ba lid 2 van de eindtekst van het wetsvoorstel: het oproepen tot 'terughoudendheid, voorzichtigheid of reflectie'.
- ^{xiii} EHRM 7 december 1976, nr. 5493/72 (*Handyside/Verenigd Koninkrijk*), par. 49.
- ^{xiv} Human Rights Implications of Proposals to Ban "Conversion Therapy", Jason Coppel QC and Rupert Paines, p. 3, <https://www.christian.org.uk/wp-content/uploads/Christian%20Institute%20Conversion%20Therapy%20Advice%20-%20updated.pdf>.
- ^{xv} US Supreme Court 31 maart 2026, *Chiles v. Salazar*, 146 S.Ct. 1017, p. 1-2 (Kagan, J., concurring), [24-539 Chiles v. Salazar \(03/31/2026\)](#).